

เทศน์เช้า วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

พระอาจารย์สงบ มนัสสนุโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ เพราะชาวพุทธเราพยายามชวนชวาย พยายามมีการกระทำ ถ้ามีผลของการกระทำ ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา พระพุทธศาสนานี้ ใ้โฮ! เลอค่า พระพุทธศาสนานี้มีคุณค่ามาก พระพุทธศาสนาทำให้หัวใจของสัตว์โลกไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ไม่มีศาสนาไหนทำได้ มีแต่พระพุทธศาสนาทำได้ แล้วศาสนานี้มันเลอค่ามาก แต่เลอค่ามาก เลอค่ามากจนมันสุด เออมีมือคว้า

ก่อนที่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านจะตรัสรู้ธรรมขึ้นมา มรรคผลนิพพานเป็นไปไม่ได้ นิพพานหมดกาลหมดสมัย ไม่มีใครเชื่อหรือ แล้วถ้าเชื่อก็เชื่อภูตผีปีศาจ เชื่อพวกกะล่อนทอง มรรคผลนิพพานก็ลวงกระเป่า ชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณ หลอกกัน อยากมีเกียรติ อยากมีให้ คนยอมรับนับถือ อยากให้คนเขานับหน้าถือตาว่ามีคุณธรรมๆ

ในสมัยพุทธกาล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกมหาโจร มันเย็นยอกันตรงข้าม ใ้้องค์นั้นก็ว่าองค์นี้ได้ชั้นนั้น ใ้ชั้นนี้ก็ว่าได้ชั้นนั้น ใ้ชั้นนั้นก็ว่าได้ชั้นนี้

หลวงปู่มั่นไม่เคยบอกว่าได้ชั้นอะไร ครูบาอาจารย์ของเราที่เป็นจริงๆ ท่านไม่เคยพูดว่า ได้ชั้นอะไร แต่ท่านแก้ไขหัวใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติได้ หัวใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเหมือนคนเจ็บคนป่วย คนเจ็บคนป่วยไปหาหมอ ถ้าเป็นหมอ เขารักษาคนป่วยนั้นหายได้ หมอสามารถรักษาใ้ได้ ใ้หมอปานิชย์ ใ้หมอหาดังค์ ใ้หมอนั้นนะ

เห็นไหม ศาสนามันเลอค่า มันเลอค่าอย่างไร ถ้าศาสนามันเลอค่า เราเป็นชาวพุทธ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เวลาเกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราไปตามวัด ตามวา เราไปวัดไปวานั้นเป็นประเพณีวัฒนธรรม

ถ้ามันเป็นประเพณีวัฒนธรรม เราเป็นชาวพุทธ เราเป็นผู้ให้ เราให้ได้ทั้งนั้นนะ เราเสียสละได้ เราทำของเราได้ แต่ถ้าจะเอามรรคเอาผล พวกนั้นไม่เป็นหรอก เป็นไปไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ เห็นไหม ศาสนามันแลกค่า มันแลกค่าที่ไหน

สูงสุดสู่สามัญ ศาสนาถ้าเป็นพระอรหันต์ก็อยู่ปกตินี้ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นก็เป็นพระธรรมดานี้ ดูหลวงตาสิ ดูครูบาอาจารย์สิ ท่านเป็นพระอรหันต์ ท่านไม่เห็นมีอะไรพิเศษออกมาเลย ไร้ที่มีพิเศษๆ มีจุดขายหลอกกินทั้งนั้นนะ

ศาสนาสูงสุดสู่สามัญ สู่สามัญ แล้วสามัญนี้ทำได้ยาก สามัญ สามัญสำนึก ความเป็นจริงในหัวใจนี้ ถ้าความจริงในหัวใจ เรามาวัดมาวากัน เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเพื่อความจริงในใจอันนี้ไง

ถ้าความจริงในใจอันนี้ เราค้นคว้าหาหัวใจของเราให้เจอ ถ้าค้นคว้าหาหัวใจของเราเจอ เห็นไหม จิตตภาวนาๆ ในสติปัฏฐาน ๔ มีกาย เพราะในสติปัฏฐาน ๔ สติปัฏฐาน ๔ เพราะมันมีสติมีปัญญาขึ้นมา เวลาจิตสงบแล้วเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง

“พิจารณากายสึคะ พิจารณากายสึคะ”

กายอะไรของมึง กายก็ซากศพไป อุปาทานไป มันจะเป็นกายตรงไหน

กายที่มันเกิดขึ้น จิตตภาวนา จิตที่เป็นผู้แก้ไข องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นพระอรหันต์แล้วท่านไม่พิจารณากายอะไรของท่าน กายนี้เป็นเศษทิ้ง สอุปาทิเสสนิพพาน ใจที่สิ้นกิเลสไปแล้วอาศัยครองธาตุขันธ์นี้ที่อยู่ มันจะมีคุณค่าอะไรขึ้นมาอีก เวลาคนตายไปแล้ว ซากศพ ซากศพมันมีคุณค่าที่ไหน

“พิจารณากายสึคะ พิจารณากาย”

กายอะไรของเอ็ง กายอุปาทานทั้งนั้นนะเพราะจิตมันไม่สงบ เพราะทำสมาธิไม่เป็น ทำสมาธิไม่เป็นนะ แล้วเวลามันไปอยู่กับลาภอยู่สักการะอยู่กับโลกธรรม ๘ แล้วเสียหายไปหมดไหลไปกับเขาไปเลย คนเรามันมีเชื้อไข้อยู่ กินของแสลงมันฟูขึ้นมาทั้งนั้นนะ หัวใจถ้ามีกิเลสอยู่ มันเจอสิ่งใดแล้วไปหมดนะ นี่มันพิสูจน์กันตรงนั้นนะ

แต่ถ้าหัวใจที่ไม่มีกิเลสนะ เขาอะไรมาทับถมมันก็ไม่มีความรู้สึก เขาอะไรมาเหย่มันก็ไม่
ฟูขึ้นมา

ไฉนไม่ต้องไปเหย่มันหรือ ฟูตลอด หาเขาตลอด โมงบรูษตายเพราะลาภ โมงบรูษ
ว่างเปล่า ไม่มีสิ่งใดในหัวใจเลย ถ้าไม่มีสิ่งใดในหัวใจเลย

มันต้องไปหวาดหวั่นกับอะไร อยู่โคนไม้ นั่นมันมีความสุขอยู่แล้ว อยู่กับสัจจะ อยู่กับ
ความจริงในหัวใจ เห็นไหม ถ้าสิ่งที่มีค่าๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ กราบ
ธรรมในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อน เพราะใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา มันมีคุณค่ามาก

เวลาครูบาอาจารย์ ใจของท่านที่ตรัสรู้ธรรมขึ้นมาที่มีดวงตาเห็นธรรมขึ้นมา สัจธรรมอัน
นั้นมันมีค่า มันจะมีอะไรสิ่งใดมีค่ามากไปกว่านั้น ไม่มีอะไรมีค่าไปกว่าสัจธรรม ไม่มี แต่สิ่งที่เขา
หา เขาหาอะไร หาคนยอมรับ หาคนล้อมหน้าล้อมหลัง

หลวงตาท่านบอกนะ ไม่ใช่นิสัยท่าน นิสัยท่าน ท่านไปไหนท่านไปคนเดียว แอบไปด้วย
หลวงปู่มันมีใครล้อมหน้าล้อมหลัง

หลวงปู่เจี๊ยะเล่าให้ฟังเอง ตอนอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะ บอก ไฉ่หงบเอ๊ย ตอนสมัยเราอยู่กับ
หลวงปู่มันนะ ไม่มีใครเข้ามาหาหลวงปู่มันเลย เพราะอะไร เพราะหลวงปู่มันอยู่สององค์สาม
องค์เท่านั้นนะ พระจะมากน้อยขนาดไหนท่านให้อยู่รอบนอก ท่านอยู่รอบนอกหมด ท่านไม่ให้
ใครมาล้อมหน้าล้อมหลังเลย ท่านไม่ให้ใครมาอยู่ใกล้เลย

การอยู่ใกล้ ดูลิ คนที่อยู่ไกลเรา ปฏิบัติตามเรา เหมือนอยู่กับเรา คนที่อยู่กับเรา จับชาย
จีวรไว้ กอดท่านไว้เลย แต่ไม่ทำตาม ดัดจริตด้วย แอ็กต์ซันว่ามีธรรมด้วย...ไม่มี ถ้ามี ไม่มี
พฤติกรรมอย่างนั้น พฤติกรรมอย่างนั้นไม่มีธรรม

พฤติกรรมที่มีธรรม ดูลิ ดูพฤติกรรมของพระอานนท์ พฤติกรรมของหลวงตากับหลวงปู่
มัน หลวงตาอยู่กับหลวงปู่มันนะ เวลาใครเข้าไป ใครเข้าไปอวดดีบอวดดีทั้งนั้นนะ เวลาท่าน
แอบทำของท่าน อาหารที่ว่าท่านเอาไปถวายหลวงปู่มันๆ ท่านกลับมาที่บ้านของท่านให้พ่อแม่
ซื้อแล้วหลบซ่อน เอาไปซ่อนไว้ ทำไว้ให้ท่านวันละพอฉันตอนเช้า

เวลาองค์อื่นเขาจะทำนะ เวลาอยากจะทำมาก อยากจะแข่งขัน พอทำไปแล้วมันทำไปด้วยหัวใจที่หยาบซ้ำ

หลวงปู่เจี๊ยะกับหลวงตาท่านเล่าให้ฟังเอง หลวงปู่มันท่านใส่ฟันปลอม ฟันปลอมของท่านเป็นสมัยโบราณ แล้วมันทำอาหาร ผักต้มมันติดฟัน ท่านบอกเลย “ไอ้ผักนี้ชอยหน่อยไม่ได้ หรือ ต้มให้มันนิ่มๆ น้อย”

“ไอ้! พระอรหันต์รุ่นวายเป็นไรขนาดนั้น พระอรหันต์ก็เคี้ยวๆ แล้วกลืนก็จบ” เวลามันพูดนะ

นี่ไง เวลาคนทำ เวลาทำ ทำด้วยหัวใจที่หยาบซ้ำ ด้วยหัวใจที่ไปเกาะหลัง หัวใจที่ต้องการอยาก让别人ยอมรับว่าเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มัน แต่มันทำด้วยหัวใจที่เลวทราม

แต่เวลาหลวงตาท่านทำนะ ท่านทำด้วยความเคารพ แอบทำ ทั้งแอบ ทั้งลัก ทั้งซ่อน แอบทำไม่让您เห็น แล้วหลวงปู่มันท่านก็รู้ทันทั้งนั้นนะ

“นี่รอยอะไรเนี่ย” เวลาท่านทุกเกรียนเอาอาหารเข้าไปเพื่อไปซ่อนไว้เพื่อจะเอามาทำถวายท่าน

“นี่รอยอะไรเนี่ย”

“อ้อ! เมื่อกวานั้นรอยเขาเอาแก่นมาให้”

ท่านหลบท่านซ่อน ท่านไม่ให้เห็น เพื่ออะไร เพื่อทรงธาตุทรงชั้นของท่าน

นี่ไง คนที่ทำด้วยหัวใจมันทำด้วยความเคารพทำด้วยบูชา ทำด้วยอย่างนั้นนะ แต่ผู้ที่ยาบซ้ำก็จะทำเหมือนกันนั่นแหละ จะทำเอาชื่อเสียง เอาให้คนอื่นยอมรับ แล้วมันไม่เข้าใจ

นี่ไง ไม่ต้องพระอรหันต์หรอก พ่อแม่ของเราแก่เฒ่า แล้วแก่เฒ่าจนเคี้ยวอาหารไม่ได้ เขายังต้องบั่นแล้วใช้หลอดดูดเลย ไอ้มันแก่เฒ่ามันเคี้ยวไม่ได้ “ไอ้ย! เคี้ยวๆ แล้วกลืนไป” เขาคิดว่าพระอรหันต์มีฤทธิ์ไง

แล้วมีฤทธิ์ มีฤทธิ์ทางใจเวทย์ เวลาฤทธิ์ ฤทธิ์ใจมันแสดง มันไม่ใช่พื้นเคี้ยวอาหารแสดง นี่
คนไม่รู้คือไม่รู้ไง

สอุปาทิเสสนิพพาน จิตใจที่นิพพานไปแล้ว แต่ยังทรงธาตุทรงขันธ์อยู่ ทรงธาตุทรงขันธ์
อยู่ พระอรหันต์ก็ล้มนะ พระอรหันต์ก็โอดก็ไอยนะ พระอรหันต์ก็เจ็บปวดนะ

แต่เวลาหลวงปู่คุณย่าท่านพูดไง เจ็บไหม เจ็บ แต่ไม่เอามัน

เจ็บไหม พระอรหันต์ไม่มีความรู้สึกหรือ พระอรหันต์มีความรู้สึกนะ แต่มีสติปัญญาเท่า
ทันความเจ็บปวดนั้น แล้ววางความเจ็บปวดนั้น พระอรหันต์ไม่ใช่แร่ธาตุที่ไม่รู้จักอะไรนะ รู้ รู้จัก
แต่มีสติมีปัญญาเท่าทัน เท่าทันหมดนะ เวทนาไม่ใช่เรา เราไม่ใช่เวทนา เวทนาไม่ใช่จิต จิตไม่ใช่
เวทนา แต่สอุปาทิเสสนิพพานมันมีธาตุมีขันธ์อยู่ มันรับรู้สิ่งนั้นอยู่

ฉะนั้น ที่ว่าเจ็บปวดไหม เจ็บ แต่ไม่เอามันได้ แต่เราเจ็บ

ยิ่งอยากให้หาย เจ็บสองชั้นสามชั้นนะ เจ็บป่วยของพระอรหันต์นะ รับรู้แล้ววาง รับรู้
รู้เท่าหมด เพราะรู้เท่าตั้งแต่วันที่เท่าทันกิเลสแล้ว วันที่เท่ากิเลสรู้เท่าทันหมด แต่ร่างกายของ
มนุษย์ นี่ว่าเศษส่วนไง

ร่างกายนี้เกิดจากพ่อจากแม่มา จากไข่ของแม่ น้ำสเปิร์มของพ่อ มันก็เหมือนร่างกาย
ของเรา มันได้ถ่ายพันธุกรรมนั้นมา ความถ่ายพันธุกรรมนั้นมา นี่ไง การเกิดเป็นมนุษย์ไง มี
คุณค่าในภพชาตินี้ไง ถ้ามีคุณค่าในภพชาตินี้ แต่หัวใจอภิชาติบุตร บุตรที่ดีกว่าพ่อกว่าแม่ บุตร
ก็มาพิจารณาของเราจนหัวใจมันหลุดพ้นไปไง

แต่หัวใจหลุดพ้นไปก็รอวันเวลา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว ๔๕ ปี ๔๕
ปีนี่สอุปาทิเสสนิพพาน เพราะว่าเวลาท่านพูดในธรรมะ “เราฉันอาหารของนางสุชาดา เราถึงซึ่ง
กิเลสนิพพาน”

กิเลสตัดหาความทะยานอยากในใจของท่าน ท่านได้ทำลายสิ้นไปหมดแล้ว แล้วท่านก็
ครองธาตุครองขันธ์มาอีก ๔๕ ปีด้วยการเป็นสอุปาทิเสสนิพพาน พระอรหันต์ที่ยังดำรงชีพอยู่

แล้วเวลาวันสุดท้าย “เราได้ฉันอาหารของนายจุนทะ เราถึงซึ่งขันธ์นิพพาน”

ธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ ธาตุขันธ์ที่ทรงธาตุทรงขันธ์มานี้ ถึงวันสุดท้ายแล้ว “ฉันอาหารของ นายจุนทะแล้วเราถึงชั้นนิพพาน” ขันธ์ ๕ ธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ สลัดมันทิ้ง

พระอานนท์คร่ำครวญ คร่ำครวญมากกว่า “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะนิพพาน แล้ว เราเป็นพระโสดาบันอยู่ ต้องการคนชี้นำอยู่”

“อานนท์ เราบอกเธอแล้วไม่ใช่หรือ สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายทั้งปวงต้องดับไปเป็นธรรมดา แม้แต่ตถาคตก็ต้องสิ้นใจในคืนนี้”

ละร่างกายนี้ไว้ ชั้นนิพพาน ขันธ์ ๕ และธาตุ ๔ นี่เป็นการบ่งบอกเป็นการชี้ให้เห็นว่า พระอรหันต์ที่ดำรงชีพอยู่ พระอรหันต์ที่มีชีวิตอยู่ในพระพุทธศาสนา เราได้รู้ได้เห็น เราได้จับได้ ต้องใจ

เวลาท่านละขันธ์ ๕ ธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ ไปแล้ว เพราะขันธ์ ๕ นี้ท่านสละตั้งแต่ท่านเป็น พระอนาคามี

เวลาเป็นพระโสดาบัน ขันธ์ ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ขันธ์ ๕ ขันธ์ ๕ ไม่ใช่ทุกข์ ทุกข์ไม่ใช่ขันธ์ ๕ แต่เวลาขันธ์อันละเอียดมันก็มีต่อเนื่องไป คนภาวนาเท่านั้นที่รู้ ถ้าคนไม่ภาวนาก็เชื่อตาม ตำรา ตำราก็บอกว่า ขันธ์ ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ขันธ์ ๕ ก็จับที่พระโสดาบัน

แต่พระสกิทาคามี พระอนาคามีเขายังมีความจำได้ความหมายรู้อันนั้น มันยังขึ้นไป เวลาเป็นอิสระกันจริงๆ ก็เป็นอิสระกันที่อนาคามีนั้น เวลาเป็นอิสระที่อนาคามีนั้น เวลาค้นคว้า จินตเจตตของจิต พอตตของจิต ทำลายตออันนั้นสิ้นกิเลสกันไป พลิกฟ้าคว่ำดิน จบสิ้น กระบวนการ การกระทำนั้นจบสิ้นไป

เห็นไหม มีธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ นั้นอยู่ มันอยู่ด้วยภพด้วยชาติด้วยสมมุติ สิ่งที่สมมุติที่มัน เกี่ยวเนื่องกันมา ถึงที่สุดเวลาสลัดทิ้ง “มารเคย เธอเกิดจากความดำริของเรา” ขันธ์ ๕ คือ ความคิด “เราไม่ดำริถึงเจ้า เจ้าจะหาเราไม่เจอเลย” หาใครก็ไม่เจอ ไม่เจอทั้งสิ้น นี่ไง เวลา ทำลายภวาสวะ ทำลายตอของจิตอันนั้น

แล้วนี่ก็ตัดจริต เป็นจุดเป็นต่อม เป็นจุดเป็นต่อม

ถ้าเป็นจุดเป็นต่อมก็อบบี้ทั้งนั้นนะ เพราะหลวงตาท่านเป็นจุดเป็นต่อม

มีเป็นจุดเป็นต่อม ใครมาก็เป็นจุดเป็นต่อม เป็นจุดเป็นต่อม...เป็นจุดเป็นต่อมก็หูด ก็ไปโรงพยาบาลสิ หูดก็ไปให้เขาเอาไฟจี้ มันจะจริงไปได้ยังไงไร มันจริงไปไม่ได้หรอก เพราะมันไม่จริงมาตั้งแต่ต้น

ถ้าต้นจริง พฤติกรรมมันจะจริงมาตลอดนะ กตัญญูกตเวทียี่ แม่แต่พ่อแม่ของเราละ คนที่มีสติปัญญายังเคารพพ่อแม่ของเรามาก พ่อแม่นี้ให้ชีวิตนี้มา

แล้วถ้าเป็นครูบาอาจารย์นะ พ่อแม่ครูจารย์ พ่อแม่ครูจารย์มีคุณค่ามากกว่านั้น ไม่มีใครสอนเรื่องใจได้ ไม่มีทาง เว้นไว้แต่คนที่ผ่านไปแล้ว คนที่ได้ชำระกิเลสในใจของตนแล้วถึงจะชี้ทางในใจของตนให้คนอื่นเป็นแนวทางได้

แต่คนที่ยังไม่เห็นมันเป็นอุปาทานทั้งสิ้น มันเป็นตรรกะ เป็นการคาดหมาย เป็นความจริงไปไม่ได้ เพราะความจริงเป็นไปไม่ได้ เห็นไหม มนุษย์เราเวลามีความลังเลสงสัย ลังเลสงสัยใหม่ แล้วคนที่มันไม่จริงแล้วจะฟันธงว่าถูกหรือผิดนี้ไม่ได้หรอก มันมั่ว พอมั่วแล้วมันก็อยู่ที่สันดานของคน ยืนกระต่ายขาเดียว แล้วคนอื่นก็ไม่สามารถจะเท่าทันได้ เพราะว่าสติปัญญาเราไม่พอ เราไม่เท่าทันนั้น

แต่ครูบาอาจารย์เรามีนะ ผู้รู้จริงมีนะ แค่พฤติกรรมการทำก็ผิดแล้ว

หลวงตาท่านพูดประจำ เราเน้นย้ำทุกวันเลย หลวงตาท่านบอกว่า “แม่แต่สมาธิมันยังทำไม่เป็นเลย แม่แต่สมาธิมันยังทำไม่เป็นเลย มันจะภาวนาอะไรกัน”

แต่พวกเราที่ดัดจริต “สมาธิมาทีหลัง ใช้ปัญญาไปเลย สมาธิมันจะพร้อมไป”

ที่ไหนมี ที่ไหนมี ที่ไหนมี ต้นคุด ปลายจะตรงได้อย่างไร เริ่มต้นขึ้นมาทำอะไรก็ได้มั่วไปหมดเลย แล้วมันออกไปแล้วจะเป็นอาหารบนโต๊ะอร่อยยอดเยี่ยม เป็นไปได้อย่างไร เป็นไปไม่ได้หรอก เป็นไปไม่ได้ นี่ไง สมาธิมันยังทำกันไม่เป็นเลย

หลวงตาท่านเน้นท่านย้ำตลอด แล้วท่านเศร้ามาก เศร้าใจมาก

แต่เดี๋ยวนี้ตัดจริต “ภาวนาไปเลย ใช้ปัญญาไปเลย สมาธิมันจะมาพร้อม มันจะเป็นมรรคไปเลย”

อยากจะดูกันว่าใครทำได้จริง แล้วถ้ามันทำไม่ได้จริงไปสอนคนอื่นมันเสียหายกันไปหมด เหมือนกับว่าชี้ทางผิด

เวลาหลวงปู่ถือท่านไปเทศน์ว่าการลูกศิษย์ท่าน แล้วท่านลงจากเขามาแล้วท่านขึ้นไปหาเลยบอกว่า “ที่ผมพูดนั้นผิดนะ”

“โธ่! หลวงปู่ไม่ต้องมาก็ได้ พຽງนี้ก็ได้”

“ไม่ได้ เดียวไปสอนคนอื่น”

นี่ไง ความจริงเป็นความจริง ถ้าความจริงมันจะเห็นคุณค่า สติ สมาธิ แล้วฝึกหัดขึ้นไป ถ้ามันสะอาดบริสุทธิ์ขึ้นไป ต้นมันตรงนะ มันจะพัฒนาขึ้นไปแล้วมันสุดยอดถ้ามันเป็นได้จริง

แต่นี้ต้นมันคุด แล้วทำลายต้นด้วย ทำลายต้น “ไม่ต้อง เดียวนี้เขาทาบกิ่ง โธ่! ตออะไรก็ได้ ทาบกิ่งแล้วเจริญเติบโตเลย แม้แต่ส้ม มะม่วงต้นเดียวเขายังมีผลไม้ตั้ง ๓-๔ ชนิด”

ไถ่นี้มันเป็นเกษตรกร มันเป็นเกษตรกรรมที่เขาทำสวนครัว มันทำพืชไร่ มันไม่ใช่ภาวนา

เวลาภาวนาเขาเปรียบเทียบ บุคลาธิษฐาน เวลาพูดถึงธรรมะๆ เห็นไหม รดน้ำที่โคน ผลออกที่ปลาย รดน้ำที่โคนต้น ไม่มีผลอะไรออกที่โคนต้น เว้นไว้แต่ปาล์ม ไม่มีผลอะไรออกที่โคนต้น รดที่โคน ผลออกที่ปลาย ดูเล่ห์หัวใจ ผลมันคือมรรคผล

ไถ่นี้ “อริยสังข์ๆ อู๋! พิจารณากายสิคะ”

ในสติปัฏฐาน ๔ ในสติปัฏฐาน ๔ คือจิตสงบระงับ มีสติเป็นพื้นฐาน ฐาน สมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน ถ้ายกขึ้นสู่สติปัฏฐาน ๔ เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง มันถึงเป็นสติปัฏฐาน ๔ ในพระพุทธศาสนา

“พิจารณากายสิคะ พิจารณากายสิคะ กาย เวทนา จิต ธรรมสิคะ กายก็เป็นสติปัฏฐาน ๔ ผม ขน เล็บ ฟัน หนังก็เป็นสติปัฏฐาน ๔ กระดูกก็เป็นสติปัฏฐาน ๔”

ตั๋มย่ำเป็นสติปฏิฐาน ๔ ไหมม ตั๋มย่ำนะ เห็นไหม เวลามันพูด มันพูดไปด้วยกิเลสตัณหา ความทะยานอยาก เวลาพูดไปแล้ว มันพูดไปแล้วมันเป็นตรรกะ แล้วมันเข้าได้กับสมมุติ เข้าได้กับคนที่จินตนาการ เข้าได้กับความคิด แล้วพอมันคิดไปมันเป็นอุปาทาน

กิเลสอย่างหยาบๆ มันก็ว่าเป็นความทุกข์ความยาก กิเลสอย่างละเอียดก็อยากจะขีดหน้าชู้ตา อยากให้คนยอมรับนับถือ นั่นกิเลสอย่างละเอียด

กิเลสอย่างหยาบเวลามันพยายามควบคุมมันก็ไปโผล่ในกิเลสอย่างละเอียด แล้วกิเลสอย่างละเอียดมันว่าความว่าง ความว่าง โอภาส นี่กิเลสทั้งนั้นนะ นี่พูดถึงกิเลสไป

นี่พูดว่า สิ่งที่เป็นสังขธรรมๆ ถ้าเป็นสังขธรรมความจริงเราจะค้นคว้า เราจะแสวงหา แสวงหาในใจเรานี่ ไม่ต้องไปน้อยเนื้อต่ำใจใครทั้งสิ้น หัวใจเรายังมีอยู่ หัวใจมีอยู่ ทุกข์มันอยู่ที่ไหน

กำหนดลมหายใจเข้านี้กพุทธ ลมหายใจออกนี้กโธ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ค้นคว้าหา หัวใจของเรา ให้มันเป็นรสเป็นชาติ ให้มันสงบจริงๆ ให้มันคงจริงๆ ให้ภูมิใจในความเป็นจริงในใจของเรา

อย่าให้ใครมายกย่องสรรเสริญ อย่าให้ใครมาเยินยอ อย่าให้ใครค้าประกัน เอาความจริง เป็นปัจเจกตัดตั้ง เป็นสันตสิทธินิโก แล้วมันจะมีจุดยืน มันมีจุดยืนของมัน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ ครูบาอาจารย์เรากราบธรรมๆ สังขธรรม อันนี้สำคัญมาก สำคัญที่มันแก้ทุกข์แก้ยากในใจของเราได้ เอวัง